

Historia stadionu Legii: 1937-45

PiÅ tek, 27 marca 2009 r. godz. 11:50

Niestety, kolejne lata okazały się najgorszymi w historii naszego klubu. Legia po raz pierwszy w historii spadła z ekstraklasy, a następnie "uwojskowanie" drużyn sprawiło, że wiele naszych sekcji przestało funkcjonować. Natomiast w 1939 roku wybuchła II Wojna Światowa i obiekty Legii zostały zajęte przez Niemców. Po kilku latach wojny trzeba było zaczynać wszystko od nowa...

Zanim jednak do tego doszło, na Legii odbywały się mecze międzypaństwowe w różnych dyscyplinach. 17 września 1937 roku na stadionie Legii reprezentacja Polski zremisowała z Niemcami 1-1, a 4 dni przed wybuchem II wojny światowej, odbył się mecz Polska - Węgry.

"Wówczas na wypełnionym po brzegi stadionie, Polacy, którzy przegrywając już 0-2, zwyciężyli ówczesnych Wicemistrzów Świata 4-2" - opowiada Edmund Baranowski, uczestnik Powstania Warszawskiego (zgrupowanie "Radosław"). Co dla wielu kibiców może być zaskoczeniem, na naszym stadionie odbywały się w przeszłości nawet... mecze bokserskie.

"Nawet w 1938 roku to była nowość - mecz bokserski na świeżym powietrzu! Pamiętam, że zawody odbywały się późno, a Polska zwyciężyła Francję 14-2. 10 lat później doszło do innego meczu bokserskiego - Polska - ZSRR. Wtedy niestety nasi przegrali 6-10, a publiczność bardzo emocjonowała się walkami. Wznoszono okrzyki: 'Bij go! Za Lwów!' - opowiadał kilkanaście miesięcy temu na spotkaniu kibiców Legii z Bohaterami Powstania Warszawskiego Edmund Baranowski.

"Kilka miesięcy przed wybuchem drugiej wojny światowej w niebywale napiętej atmosferze odbywało się spotkanie Polska - Niemcy o Puchar Davisa na korcie Legii. Dramatyczny mecz zakończył się naszą porażką" - pisał w "Milczących stadionach" Bohdan Tomaszewski. Tomaszewski wspomina również ostatnie dni sierpnia na terenach przy Myśliwieckiej. "Zbliżał się wrzesień 1939 roku. Był to ostatni moment wyjazdu Niemców z granic państwa polskiego. Mimo napięcia sytuacji politycznej spora grupka członków zjawiała się tego dnia w domku klubowym. Rozmawiano nerwowo i z przejęciem. Korty świeciły pustką. Nikt nie przypuszczał, że dźwięk polskich rakiet na kortach Legii umilkł na wiele lat" - pisał.

W czasie wojny stadion zajęli Niemcy. "Niemcy korzystali ze stadionu podczas okupacji, więc o niego dbali. Tutaj odbywały się zawody dla żołnierzy Wehrmachtu. Jednym z niemieckich oficerów, odpowiedzialnych za krzewienie sportu wśród żołnierzy był Willem Hosenfeld, który uratował Władysława Szpilmana przed niechybną śmiercią. Hosenfeld miał swoje biuro właśnie na stadionie Legii. Po Niemcach została pamiątka w postaci wielkiej "gapy", wymalowanej wysoko nad wejściem na trybunę główną. Mimo wielokrotnego zamalowywania, można było dostrzec jej ślady jeszcze w latach sześćdziesiątych. Stadion został zniszczony dopiero podczas powstania i ofensywy Armii Czerwonej. Nie na tyle jednak, aby już w maju 1945 roku nie można było rozegrać na nim pierwszego meczu" - pisał na łamach "Mojej historii futbolu" Stefan Szczepłek.

Podczas wojny zawodnicy Legii (wszystkie dyscypliny) trenowali sporadycznie. Zajęcia odbywali w różnych miejscach Warszawy i miejscowościach pod miastem. Jak podaje pamiątkowa księga klubu wydana na 50-lecie: "Bardzo zgraną grupę stanowili dawni pływacy Legii. Basen na Łazienkowskiej był dostępny tylko dla Niemców, legionieści więc zbierali się latem nad Wisłą, powyżej wyspy koło Gocławka. Tam było "bezpiecznie".

Z chwilą zakończenia wojny WKS przeszedł pod opiekę wojskowej komendy miasta, stając się jednocześnie gospodarzem w pomieszczeniach pod trybunami stadionu przy Łazienkowskiej. Po wojnie stadion Wojska Polskiego był zdewastowany, pomieszczenia pod trybunami wymagały generalnej odbudowy. Renowacji potrzebowała płyta boiska, nosząca ślady artyleryjskich okopów (ocalał jedynie domek klubowy na kortach tenisowych). Sytuację pogarszał jeszcze fakt ciągłego rozkradania drewnianych ław trybun. W okresie pierwszych dni wolności doszło do dość komicznej sytuacji na stadionie Wojska Polskiego. O prawo do niego ubiegali się bowiem również tramwajarze z Syreny, a że mieli zezwolenie na korzystanie z tego obiektu wystawione przez Główny Zarząd Polityczny WP, uważali za wskazane postawić na stadionie swego cywilnego, tramwajarskiego wartownika. I w ten sposób stadionu

na Łazienkowskiej strzegło dwóch stróżów porządku - tramwajarz i żołnierz z I zapasowego pułku. To nieporozumienie szybko wyjaśniono i doprowadzeniem stadionu do stanu używalności zajęli się wojskowi.

Ocalały od pożogi wojennej domek klubowy na kortach przy ulicy Myśliwieckiej już na początku 1946 roku zaczął tętnić sportowym życiem. Na warszawskie korty, które w czasie okupacji hitlerowskiej były "nur für Deutsche", a w lecie 1944 roku zamarły całkowicie, powracali entuzjaści tego sportu. Działacze i miłośnicy tej dyscypliny zastali je w 1945 roku w stanie opłakanym. Były zarośnięte, strątowane, zapuszczone.

Do robót przy odbudowie stadionu skierowano jeńców wojennych z hitlerowskiej armii. Żywy udział w pracach renowacyjnych brali również żołnierze z pierwszego zapasowego pułku. W wyniku podjętych prac stadion przy ul. Łazienkowskiej z każdym dniem zmieniał swój wygląd. Na pierwszym meczu z Syreną (1 maja 1945) była bardzo miła i uroczysta atmosfera. Były kwiaty, orkiestra i spora rzesza kibiców. Mecz zakończył się remisem 3-3.

WKS dostał bardzo skromne lokum w doprowadzonych częściowo do porządku pomieszczeniach pod trybunami stadionu WP oraz w baraku opodal płyty boiska, który przydzielił wojskowym sportowcom jeden z ich opiekunów, pułkownik Apolinary Minecki. Warto odnotować, że spotkanie Legia - Polonia (2-2), rozegrane 28 października 1945 roku obejrzało 5 tysięcy kibiców.

Latem 1946 roku doprowadzono do stanu używalności basen pływacki WKS Legia. I właśnie na nim przeprowadzono pierwsze pływackie mistrzostwa Wojska Polskiego. Ale o tym już w kolejnej części historii stadionu Legii.

CDN

P.S. Jeśli macie w swoich zbiorach stare zdjęcia stadionu Legii - wyślijcie je na adres redakcji, a bardzo chętnie wykorzystamy je przy kolejnych częściach historii stadionu Legii.

Historia stadionu Legii: 1933-1936

Historia stadionu Legii: 1930-1932

Historia stadionu Legii: 1928-1929

Historia stadionu Legii: 1926-1927

Historia stadionu Legii: 1924-1925

Historia stadionu Legii: 1917-1922